

Sabiedrības virzītas vietējās attīstības
stratēģija 2023.-2027.

**“SATEKA: Savējo Atbalsts
Teritorijas un Efektīvas Kopienas
Attīstībai!”**

1.0 versija

Gulbenē, 11.07.2023.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

2027
Nacionālais
attīstības plāns

SATEKA

1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze

SATEKA, apkopojot vietējo iedzīvotāju vajadzības, kas izteiktas Apkaimju sarunās, fokusgrupās, darba grupās, anketēšanas rezultātos, analizējot statistikas datus, kā arī konsultējoties ar dažādu jomu speciālistiem un iesaistītām mērķgrupām, izvērtējot vietējos teritorijas attīstības plānošanas dokumentus un pamatojoties uz SVID analīzes secinājumiem, *izvirza sekojošas vajadzības un biedrības teritorijas attīstības prioritātes, kurām sniedzams atbalsts 2023. -2027.gadā:*

SOCIĀLĀ ATTĪSTĪBA

pavadīšanas, kultūras aktivitātes, veselīga dzīves veida piekļūšana, bērniem un jauniešiem labvēlīga un droša attīstības vide, sociālo pakalpojumu infrastruktūra, mobilitāte.

- Katrā apdzīvotā vietā savas prioritātes, kas balstās uz vietējo iedzīvotāju prasmēm un interesēm.
- Infrastruktūras sakārtošana un aprīkojuma atjaunošana, nozīmīgu sporta tradīciju saglabāšana, tautas sporta attīstība.
- Jauniešu līdzdalības veicināšana, jauniešu iniciatīvu atbalsts.
- Dažādu prasmju pilnveidošana, t.sk., uzņēmējdarbības prasmes/produktu attīstība jau skolā (skolēnu mācību uzņēmumi).
- Pakalpojumu un infrastruktūras pielāgošana esošajam (potenciāli dominējošam) iedzīvotāju sastāvam (pirmspensija, seniori).
- Kopienu projektu un iniciatīvu atbalstīšana.
- Informēšana un iniciatīvas līdzdalībai teritorijas attīstībā.
- Sabiedrības un kopienu līdzdalības veicināšana.

EKONOMISKĀ ATTĪSTĪBA

uzņēmumu attīstība.

- Jaunu uzņēmumu veidošanas atbalsts, tai skaitā jauniešu uzņēmējdarbības veicināšana.
- Esošo uzņēmējdarbības nozaru stiprināšana.
- Ilgtspējīga lauksaimniecības produktu pārstrāde, kas balstīta uz vietējo resursu izmantošanu.
- Tūrisma nozares attīstība, uzvaru liekot uz ūdens tūrisma un aktīvās atpūtas attīstību un komercializēšanu.
- Tūrisma piesaistītās uzņēmējdarbības attīstība (ēdināšana, viesu mājas, aktīvās atpūtas un citi pakalpojumi).
- Mājražošanas un amatniecības attīstība.

- Atbalsts dažādu interešu grupu kopīgai darbībai un piederības sajūtas veicināšanai.
- Vietējās kopienas virzītas sabiedrības vajadzības mūžizglītības, saturīga brīvā laika

- Ražošanas uzņēmumu attīstība, kas rada inovatīvus un/vai produktus ar augstu pievienoto vērtību, kā arī eksportspējīgu

- Dažādu pakalpojumu sniegšanas uzņēmumu attīstība gan tieši iedzīvotāju vajadzībām, gan citu uzņēmēju darbības atbalstam, īpaši lauku teritorijā.
- Mobilo/viedo pakalpojumu attīstību (medicīna, skaistumkopšana, saimnieciskie darbi, u. tml.).
- Sevišķa uzmanība un atbalsts sniedzams jauniešu un jaunu ģimeņu uzņēmumu veidošanai un iesaistei uzņēmējdarbībā.
- Vietējās produkcijas tirdzniecības veicināšana (patēriņš vietējā tirgū/ produktu ērtāka pieejamība (īpaši pārtikas produkti), eksports).
- Aprites ekonomikas attīstība, energoefektivitātes paaugstināšana, otrreizēja pārstrāde.
- Veidot sadarbību starp teritorijas uzņēmējiem.

ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA

pakalpojumu pieejamību vietējiem iedzīvotājiem, un sekmē uzņēmējdarbības attīstību kopumā.

- Atbalsts jauniešu aktivitātēm, kuras rada pamatu attīstīt uzņēmējdarbības iemaņas un prasmes, kā arī visa veida sociālai uzņēmējdarbībai.

INTEGRĒTA ATTĪSTĪBA

Būtiski balstīt teritorijas attīstību uz pieredzēm un praksēm, kas jau ir pierādījušas sevi citās teritorijās un valstīs, kā arī atrasties pastāvīgā izglītības (inovāciju) procesā, tādā veidā pastiprinot vietas potenciāla efektīvāku izmantošanu. Turklāt vienotu pakalpojumu un piedāvājumu radīšana vairākās teritorijās vai pat valstīs var radīt lielāku ekonomisko ieguvumu kā autonomai teritorijai.

Īpaša vērība un atbalsts sniedzams kopprojektu attīstībai, kurā integrējas pašvaldības, uzņēmēju un vietējās kopienas intereses. Kopdarbības projektu veidošanā pieredze iegūstama ar starpteritoriāliem un starptautiskiem projektiem, integrējot vietējā līmenī citu VRG teritoriju un uzņēmēju pieredzi, kā arī inovatīvu vietējo risinājumu atbalstā.

Biedrības teritorijā ir aktīvas dažādu jomu kopienas un biedrības. Par to liecina biedrības Apkaimju ideju darbnīcās (2015., 2018., 2021.) un Apkaimju sarunās (2022.), kā arī citās aktivitātēs novērotā kopienu aktivitāte. Ir ***svarīgi ne tikai veicināt, bet arī saglabāt vietējo iedzīvotāju ieinteresētību pašiem veidot un uzlabot dzīves vidi, radīt jaunas attīstības iespējas un veicināt kopienu sadarbību.*** Vietējās kopienas norādīja uz vajadzību pēc kvalitatīvas un visiem pieejamas mūžizglītības, saturīga brīvā laika pavadīšanas, kultūras (t.sk. profesionālās), veselīga dzīves veida iespējām, bērniem un jauniešiem labvēlīga un droša attīstības vide, sociālo pakalpojumu pieejamība- atbilstoša infrastruktūra un to mobilitāte. Tāpat svarīgi Biedrības teritorijā attīstīt mūžizglītības iespējas tuvāk dzīves vietai, nevis novada centrā.

Svarīgi ir ***saglabāt kultūras tradīcijas, kurās iesaistās vietējie iedzīvotāji un kopienas, kas šo mantojumu nodod tālāk nākamajām paaudzēm.*** Lai atbalstītu tradīciju saglabāšanu, svarīgi radīt pievilcīgu vidi kopīgiem pasākumiem. Jāveicina tādu tautas sporta veidu attīstība, kas būtu pieejama plašākam lokam un visu gadu.

Nepieciešams veicināt uzņēmējdarbības uzlabošanu vai jaunu attīstību. Īpaši pievēršot uzmanību ***uzņēmējdarbības attīstībai lauku teritorijā- pagastos, kas attālāki no novada centra, veicinot tur***

radīt darba vietas. Lai apgūtu jaunas prasmes, zināšanas un spētu konkurēt darba tirgū, nepieciešama darbinieku apmācība, pārkvalificēšanās.